

150

EŠD: 11115

Naselje: Otok

Občina: Metlika

Ime: Otok – arheološko najdišče Otoško polje

Področje: A

Obdobje: prazgodovina, novi vek

Lokacija predvidenega nadomestnega stanovanjskega objekta na zemljišču parc. št. 584/1, k. o. Primostek, je znotraj enote dediščine Otok – arheološko najdišče Otoško polje (EŠD 11115). Vrednotenje na območju arheološkega najdišča je bilo opravljeno 14. junija 2008 pod vodstvom mag. Maše Sakara Sučević, univ. dipl. arheologinje, in nadzorom dr. Philipa Masona, univ. dipl. arheologa. Na lokaciji smo izkopal en testni jarek v velikosti 2 x 1 m.

Ugotovitve

1. V testnem jarku smo našli arheološke artefakte, nismo pa zasledili morebitnih arheoloških struktur. V plasti SE 002 so bili tako recentni kot prazgodovinski arheološki artefakti, medtem ko so bili v plasti SE 003 samo prazgodovinski arheološki artefakti.

2. Ovrednoteno območje na blagem pobočju manjše vzpetine, ki pada od JZ proti SV. Teren je v spodnjem delu (ob cesti) močno pozidan (štala, podrtija hiše in zidanica), v zgornjem (zahodnem) delu pa je poraščen s košenim travnikom in sadovnjakom. Na območju je močno prisotno delovanje voda (stanovanjska hiša in zidanica sta uničeni zaradi delovanja podtalnih voda).

3. Plasti v testnem jarku kažejo človekovo dejavnost pri njihovem oblikovanju, in sicer nasipavanje.

4. V testnem jarku smo prišli do geološke osnove na globini od 75 cm. Ruši sledita ornica in dve koluvialni plasti. Konča se z geološko osnovo – pleistocenskimi nanosi.

Za pregledano območje lahko na podlagi odkrite stratifikacije plasti trdimo, da je lokacija predvidene gradnje nadomestnega stanovanjskega objekta znotraj območja človekove dejavnosti v preteklosti. Odkriti prazgodovinski material v koluvialni plasti kaže na prisotnost prazgodovinskega najdišča v neposredni bližini.

Philip Mason, Maša Sakara Sučević, Ildikó Pintér

151

EŠD: 14626

Naselje: Pečovnik

Občina: Celje

Ime: Pečovnik – hiša Alme M. Karlin

Naslov: Pečovnik 44

Področje: E

Obdobje: 19. stoletje, sredina 20. stoletja

Zadnje domovanje pisateljice in svetovne popotnice Alme M. Karlin je bilo v hiši Pečovnik 44. Razloženo naselje Pečovnik leži ob levem bregu Savinje. Dostop do hiše je mogoč z avtomobilom mimo kamnoloma v Zagradu ali po pešpoti na Grmado in Celjsko kočo.

Hiša naj bi, po gradbeni zasnovi sodeč, nastala konec 19. stoletja, vendar pa je vrisana že v franciscejskem katastru iz leta 1825 in v katastru iz leta 1911. Prvotno je bila zgrajena kot zidanica in temu tudi namenjena, saj je bilo pobočje posejano z vinogradi. Pritlična, delno podkletena hiša je s krajšo stranjo potisnjena v breg. Zidana je iz kamna. Streha je somerno dvokapna, krita z bobrovcem. Manjši, lesen prizidek na vzhodni strani hiše je bil namenjen za drvarnico, ki je bila kasneje porušena. V bližini stanovanjske hiše je skromna lesena stavba, ki je bila namenjena prenočevanju gostov – hiška za goste.

Oba objekta sestavljata nedeljivo celoto in nam poustvarjata način prebivanja Alme M. Karlin v zadnjih letih njenega življenja.

Že leta 1992 je Zavod za varstvo kulturne dediščine pripravil prva konservatorska izhodišča s ciljem ohraniti, obnoviti in po načelih muzeološke stroke predstaviti življenje in delo Alme M. Karlin in njene prijateljice Thee Gamelin. Leta 1995 je bil izdelan Konservatorski program prenove hiše Pečovnik 44. Izdelani so bili prvi predračuni za obnovo in arhitekturni posnetek objekta, vendar se je pri pridobivanju sredstev za obnovo zataknilo zaradi tedaj neresljivih lastniških zadreg. Objekta pa sta nezadržno propadala. Na vzhodni strani hiše je v steni zijala velika luknja, kot posledica luknje na strehi in večletnega zamakanja stene. Šele pobude javnosti in medijev so pripomogli, da se je Občina Celje odločila za odkup hiše in hiške za goste, da bi predstavila način življenja in delo Alme M. Karlin ter njene prijateljice Thee Gamelin.

Leta 2001 je Mestna občina Celje hišo razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi zgodovinsko – etnološkega spomenika (Uradni list RS, št. 78/01). Objekt je bil tudi vpisan v